

Σαράντα χρόνια μακριά από τα σπίτια τους

Οι κάτοικοι του χωριού Βιτσάδα Αμμοχώστου κρατούν άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής

«Είναι η ημέρα που ξανασμίγουμε με τους συγχωριανούς μας», ανέφερε στη «Σ» ο Κοινοτάρχης του χωριού Κώστας Επιφανίου

ΤΟ ΧΩΡΙΟ πήρε το όνομά του από τον βλαστό του ασφοδέλου, που είναι γνωστός ευρέως στην Κύπρο ως βίτσα

Σαράντα χρόνια μακριά από τις πατρογονικές τους εστίες συμπλήρωσαν φέτος μαζί με τους υπόλοιπους πρόσφυγες της Κύπρου οι κάτοικοι του χωριού Βιτσάδα της Αμμοχώστου. Οι «Βιτσαδίτες» κρατούν άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής και προσπαθούν με κάθε τρόπο να γαλουχήσουν και τη νέα γενιά στο πνεύμα της αγάπης για το χωριό των προγόνων τους, με την ελπίδα ότι κάποτε θα ζήσουν εκεί. Γι' αυτό και αύριο Δευτέρα, 1η Σεπτεμβρίου, όπως άλλωστε κάθε χρόνο, θα πραγματοποιήσουν για τριακοστή φορά την ετήσιά τους συνεστίαση με στόχο να θυμηθούν τις παλιές ημέρες στο χωριό τους. «Είναι η τριακοστή μας συνάντηση φέτος και η 1η Σεπτεμβρίου είναι η ημέρα που ξανασμίγουμε με τους συγχωριανούς μας», ανέφερε στη «Σ» ο Κοινοτάρχης -για πάνω από μια εικοσαετία- του χωριού, Κώστας Επιφανίου.

Κοινοτάρχης: «Να μάθουν οι νέοι»

Ο κ. Επιφανίου σημείωσε ότι πέραν της επιθυμίας των παλιών κατοίκων του χωριού να βρεθούν με τους συγχωριανούς τους, στόχος της εκδήλωσης είναι με την προσέλευση των χωριανών οι νέοι να γνωριστούν μεταξύ τους και να μάθουν και κάποιες πληροφορίες για το χωριό τους. Ο

κ. Επιφανίου πρόσθεσε ότι γίνονται προσπάθειες για την ενδυνάμωση των σχέσεων των νέων «Βιτσαδιτών», διότι με την πάροδο των χρόνων αυτοί θα πρέπει να κρατήσουν άσβεστη τη φλόγα του πόθου τους για επιστροφή. Το σωματείο «Άγιος Μάμας Βιτσάδας», υπό την αιγίδα του οποίου πραγματοποιείται η εκδήλωση, δραστηριοποιείται χωρίς κομματικό υπόβαθρο, όπως μας δήλωσε ο κ. Επιφανίου και αυτό είναι πολύ θετικό, αφού οι κάτοικοι νιώθουν ενωμένοι.

Τιμές στους ήρωες

Στη φετινή εκδήλωση το Κοινοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να τιμήσει τις οικογένειες των οκτώ συνολικά αγνοουμένων του χωριού και όσους πολέμησαν στους αγώνες του 1955-59, στην τουρκανταρσία και στην εισβολή του 1974. Μεταξύ των αγνοουμένων είναι και ο πατέρας του κ. Επιφανίου και, όπως μας ενημέρωσε, σύμφωνα με πληροφορίες που έχει συλλέξει, γνωρίζει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες σκοτώθηκε και την τοποθεσία που φέρεται να έχει θαφτεί. Κλείνοντας, ευχήθηκε την επιστροφή στο κατεχόμενο χωριό του και κάλεσε όλους τους κατοίκους να παραστούν στην εκδήλωση.

Η γιορτή του Αγίου Μάμαντος

Η συνάντηση θα πραγματοποιηθεί αύριο Δευτέρα, 1η Σεπτεμβρίου, στο κέντρο «Αδάμος» στην Ακτή Κυβερνήτη. Η εκδήλωση θα αρχίσει με τον Εσπερινό του Αγίου Μάμαντος, προστάτη του χωριού, στις 6:30 μ.μ., στο μοναστήρι Αγίου Γεωργίου - Αλαμάνου, όπου θα γίνει δέηση για ανεύρεση των αγνοουμένων και μνημόσυνο των αποθανόντων του χωριού. Ακολούθως όλοι μαζί θα κατευθυνθούν στον χώρο όπου θα γίνει η συνεστίαση. Στον Εσπερινό θα χοροστατήσει ο θεοφιλέστατος επίσκοπος Μεσαορίας κ.κ. Γρηγόριος. Την Τρίτη, 2 Σεπτεμβρίου, ανήμερα της εορτής, θα πραγματοποιηθεί εκκλησιασμός στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Μάμαντος στη Λακατάμεια.

Η Βιτσάδα

Το χωριό Βιτσάδα βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου και ανήκει στη γεωγραφική περιφέρεια της Μεσαορίας. Το χωριό είναι τοποθετημένο σχεδόν στους πρόποδες του Πενταδακτύλου και απ' εκεί και πέρα αρχίζει ο απέραντος κάμπος της Μεσαορίας. Το χωριό πήρε το όνομά του από τον βλαστό του ασφοδέλου (αβρόσκυλος), που είναι γνωστός ευρέως στην Κύπρο ως βίτσα. Το χωριό διέθετε σε αφθονία βλαστούς του ανθού αυτού και γι' αυτό ονομάστηκε «Βιτσάδα». Συνορεύει από ανατολικά με το Λευκόνοικο και τα Γέναγρα, στα νότια με τη Μουσουλίτα και στα νοτιοδυτικά με τον Μαραθόβουνο. Παράλληλα στα βορειοδυτικά βρίσκεται το χωριό Τζάος και στα βορειοανατολικά τα χωριά Κνώδαρα και Ψιλάτος.

Ο πληθυσμός

Ο πληθυσμός του χωριού γνώρισε σημαντικές αυξομειώσεις μεταξύ των χρόνων 1881 και 1973. Συγκεκριμένα, οι 242 κάτοικοι που ζούσαν στη Βιτσάδα το 1881, αυξήθηκαν το 1911 στους 302. Στη συνέχεια, το 1921, μειώθηκαν στους 271 για να αυξηθούν το 1960 στους 402. Κατά την τελευταία καταμέτρηση που έγινε το 1973 το χωριό είχε 317 κατοίκους. Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων ήταν πλιθαράδες, τσαγγάρηδες, ράφτες, δάσκαλοι. Επίσης το χωριό διέθετε πολλούς οικοδόμους και γενικά επαγγελματίες που ασχολούνταν με οικοδομικές εργασίες. Οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού ζουν σήμερα κυρίως στην επαρχία Λάρνακας και Λευκωσίας.

Με μεγάλη θρησκευτική παράδοση

Το χωριό αναφέρεται ιστορικά πως το 1307 αποτελούσε φέουδο του Βαλδουίνου ντ' Ιμπελέν, που είχε εκεί την έπαυλή του. Στους Ενετικούς χάρτες η Βιτσάδα σημειώνεται σαν «Bizada». Το 1893 στο χωριό ανακαλύφθηκε ελληνιστικό ιερό με αγάλματα. Το χωριό έχει μεγάλη θρησκευτική παράδοση. Όπως αναφέρει ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός στο βιβλίο του «Ιστορία της Νήσου Κύπρου», στη Βιτσάδα διετέλεσαν αρκετοί επίσκοποι. Αυτοί ήταν ο Ελπίδιος, ο Χριστόφορος, ο Ορέστης και ο Δημητριανός. Η παράδοση θέλει τη Βιτσάδα να έχει επτά εκκλησίες και επτά στέρες. Η κεντρική εκκλησία του χωριού είναι αφιερωμένη στον Άγιο Μάμαντα. Οι Τούρκοι έχουν αφαιρέσει τους σταυρούς.

* Οι πληροφορίες έχουν ληφθεί από το βιβλίο «Βιτσάδα Αμμοχώστου. Το χωριό μας», των εκδόσεων Επιφανίου

πηγή: σημερινή